

2 § Jätehuoltomääräysten muuttaminen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 6.2.2025 § 2

Jätehuoltopäällikön päätösehdotus

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta asettaa jätehuoltomääräykset ja perustelumuistion ehdotettuine muutoksineen yleisesti nähtäville. Jätehuoltolautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä asiasta.

Jätehuoltomääräysten ja perustelumuistion luonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätehuoltolautakunnan verkkosivuilla 7.2.-11.3.2025. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätehuoltolautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Jätehuoltomääräysten luonnoksesta pyydetään lausunnot alueen kunnilta, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta ja alueen ELY-keskukselta. Lausunnonantomahdollisuus varataan myös kunnalliselle jäteyhtiölle. Mielipiteen esittämismahdollisuudesta tiedotetaan erikseen alueen jätteenkuljetusyrityksiä sekä jätehuoltoviranomaisen tiedossa olevia alueen suurimpia vuokrataloyhtiöitä ja alueen omakotiyhdistyksiä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätehuoltomääräyksiin tehdään tarvittaessa lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta muutoksia. Tämän jälkeen määräysmuutokset tuodaan jätehuoltolautakunnalle hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Jätehuoltopäällikkö Piia-Reetta Kiljunen, p. 040 661 7282

Kunnalliset jätehuoltomääräykset ovat jätelain (646/2011) 91 §:n nojalla annettavia sitovia paikallisia määräyksiä. Ne tarkentavat jätelainsäädännön mukaista sääntelyä paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. Jätehuoltomääräysten tarkoituksena on varmistaa toimiva jätehuolto, josta ei aiheudu ympäristö- tai terveyshaittoja. Määräyksillä myös edistetään jätelain mukaista jätehuollon etusijajärjestystä. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

hyväksyi alueella tällä hetkellä voimassa olevat jätehuoltomääräykset 20.6.2023. Tuolloin jätehuoltomääräysten uudistuksella toimeenpantiin jätelainsäädännön kiristyneet kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet ja sovitettiin velvoitteet paikallisiin olosuhteisiin. Myös päivitettiin esim. jäteastioiden tyhjennyksiä, kompostointia sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltoa koskevia säännöksiä. Uudistetut määräykset tulivat voimaan 1.7.2023.

Tarve jätehuoltomääräysten päivittämiselle perustuu pääasiassa Pielaveden kunnan alueella 1.4.2025 vaihtuvan sekajätteen jätteenkuljetusjärjestelmän tuomiin muutoksiin. Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan päätöksen 5.6.2024 § 21 mukaisesti Pielaveden sekajätteen jätteenkuljetuksista vastaa huhtikuusta alkaen kunnallinen jäteyhtiö Ylä-Savon jätehuolto Oy.

Jätehuoltomääräyksiin ehdotetaan muutoksia liittyen siihen, miten kiinteistöt voivat liittyä kunnan järjestämään sekajätteen jätteenkuljetukseen sekä siihen, miten kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta kiinteistöt liitetään jätehuoltoon. Muutoksia sääntelyyn esitetään sekä sekajätettä että kierrätettäviä jätteitä koskien kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta. Kunnan järjestämän sekajätteen jätteenkuljetuksen alueelle mahdollistetaan vapaa-ajan kiinteistöjen, sekä tietyin edellytyksin haja-asutusalueella vakinaisesti asuttujen kiinteistöjen, järjestää sekajätteen jätehuolto aluekeräyspisteellä. Lisäksi tarkennetaan jäteastioita koskevaa sääntelyä. Samalla tehdään pieni muutos kompostointia koskevaan sääntelyyn ja jäteastioiden täyttämistä koskevaan sääntelyyn. Jätehuoltomääräysten perusteluja muutetaan vastaamaan uutta sääntelyä.

Liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai aluekeräyspisteeseen
Voimassa olevien jätehuoltomääräysten 6 §:n mukaan liittyminen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen on hoidettava kiinteistökohtaisella jäteastialla tai lähikiinteistöjen yhteisellä kimppajäteastialla. Kunnan järjestämän sekajätteen jätteenkuljetuksen alueella vapaa-ajan kiinteistöille ja tietyin edellytyksin vakituisesti asutuille kiinteistöille säännöksen muutoksella mahdollistetaan aluekeräyspisteen käyttö.

Tähän asti ne asuinkiinteistöt, jotka eivät ole järjestäneet kaikkien vaadittavien jätelajien keräystä on tullut liittää jätehuoltoon ympäristönsuojeluviranomaisen toimenpitein. Jätehuoltoviranomaisen kehotusten jälkeen näiden kiinteistöjen tiedot on siis siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle valvontatoimenpiteitä varten. Ympäristönsuojeluviranomaisella on käytettävissään hallintopakomenettely, jonka avulla kiinteistön haltija voidaan velvoittaa liittymään jätehuoltoon

esimerkiksi sakon uhalla. Tämä prosessi on hallinnollisesti työläs ja hidas. Kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa on pidemmän aikaa keskusteltu jätehuollon seurantaan ja valvontaan liittyvien toimintaprosessien tehostamisesta. Alueen ympäristönsuojeluviranomaisten edustajat ovat todenneet liittymättömien kiinteistöjen siirtämisen hallintopakkoprosessiin nykymuodossaan käytännössä mahdottomaksi prosessiksi, sillä alueen kaikki jätehuoltoon liittymättömät kiinteistöt on tähän mennessä siirretty ympäristönsuojeluviranomaisille. Ympäristönsuojeluviranomaisten tulisi käynnistää hallintopakkomenettely vähintään useilla sadoilla kiinteistöillä.

Tämän vuoksi jätehuoltomääräyksiin esitetään muutoksia kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymistä koskevaan sääntelyyn. Esitettävät muutokset mahdollistaisivat jatkossa sen, että ne kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluvat kiinteistöt, jotka eivät jätehuoltoviranomaisen kirjallisista liittymispyynnöistä ja -kehotuksista huolimatta huolehdi liittymisvelvoitteistaan, liitetään kunnan järjestämän kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen asiakkaaksi jätelain ja jätehuoltomääräysten velvoittamina. Kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen osalta jätehuoltoon liittämisen keinona ympäristönsuojeluviranomaiset käyttäisivät edelleen hallintopakkomenettelyä.

Jatkossa kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluvien jätelajien osalta taajamissa sijaitsevien kerros- ja rivitalojen sekä omakotitalo- ja paritalojen sekä muiden vakituisten asuinkiinteistöjen jätehuoltoon liittäminen esitetään toteutettavaksi siten, että Ylä-Savon jätehuolto toimittaa kiinteistöille jätehuoltomääräysten edellyttämät jätteasiat, jos kiinteistön haltija ei kehotusten myötä itse ilmoita liittymistapaa. Eli taajamissa toimitettaisiin jätteasiat erilliskerättävien jätelajien osalta, (biojäte, metalli, sekä kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset) kiinteistöille, joilla on velvoite jätehuoltomääräysten mukaisesti liittyä erilliskeräykseen. Lisäksi Pielaveden taajamassa toimitettaisiin myös sekajätteasiat. Kiinteistön haltijalle ilmoitetaan etukäteen kirjeitse kiinteistön liittämistä kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen. Kirjeessä kerrotaan liittämisen perusteet sekä tiedotetaan kiinteistön palveluista ja maksuista. Kiinteistökohtaiset jätteasiat palvelevat parhaiten kiinteistön asukkaiden jätehuollon järjestämistä. Pielavedellä vapaa-ajan asunnot ja taajamien ulkopuolella sijaitsevat omakotitalot ja paritalot liitetään kuitenkin jätehuoltoon aluekeräyspisteiden kautta, jos kiinteistön haltija ei muuta ilmoita.

Jätehuoltoon liittäminen kunnallisten jätehuoltomääräysten ja jätelain nojalla on mahdollista, sillä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen liittymisestä ei tehdä erillistä sopimusta. Kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen maksut

perustuvat jätehuoltoviranomaisen hyväksymään julkisoikeudelliseen jätetaksaan. Erityisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomaisten hallinnollisen taakan vähentämiseksi on perusteltua, että kiinteistöt liitetään jätehuoltoon ilman hallintopakoprosessia. Ainoastaan siinä tapauksessa, ettei kiinteistölle voida toimittaa jäteastioita esimerkiksi puutteellisen keräyspaikan vuoksi, eikä kiinteistöä voida liittää myöskään aluekeräyspisteeseen, tarvitaan valvontaviranomaisen toimenpiteitä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi velvoittaa kiinteistön haltijan järjestämään jätehuoltomääräysten mukaisen keräyspaikan kaikkia tarvittavia jäteastioita varten.

Jätehuoltomääräyksiin esitettävät muutokset mahdollistavat aiempaa tehokkaamman jätelain ja jätehuoltomääräysten toimeenpanon koskien jätehuoltoon liittymistä ja erilliskeräysvelvoitteiden noudattamista. Valmistelussa on hyödynnetty Suomen Kuntaliiton vuonna 2022 julkaisemaa opasta jätehuoltomääräysten laadintaan ja muiden toimialueiden kokemuksia.

Aluekeräyspisteet

Aikaisemmin Ylä-Savon alueella ei ole ollut jäteyhtiön ylläpitämiä aluekeräyspisteitä. Säännöksessä määritellään, kuinka aluekeräyspisteen käyttäjäksi liitytään, kenellä on oikeus aluekeräyspistettä käyttää sekä säännellään ettei pienimuotoisesta väliaikaisesta jätteiden varastoinnista saa aiheutua haittoja, ennen jätteiden toimittamista aluekeräyspisteeseen.

Energiajäte

Määräyksistä esitetään poistettavaksi energiajätettä koskeva pykälä, sillä alueella ei ole enää energiajätettä kerätty Ylä-Savon jätehuoltomääräysten voimassa ollessa.

Kompostointi

Sääntelyyn esitetään muutosta liittyen yhteiskompostorien käyttöön. Nykyisten määräysten mukaan kompostori voi olla 2-5 lähikiinteistön yhteinen. Säännöstä esitetään muutettavaksi niin, ettei kimpapakompostorin käyttäjämäärää sidota näin tiukasti. Kunhan käsittely on jätelain mukaisesti pienimuotoista, voisi jatkossa kompostori olla useamman lähikiinteistön tai huoneiston yhteinen. Tyypillisesti yhteinen kompostori toimii hyvin pienillä, korkeintaan kymmenen asuinhuoneiston taloyhtiöillä taikka muutamalla omakotitalolla. Riittävästä kompostoritulavuudesta on aina huolehdittava, kun useat taloudet kompostoivat yhdessä.

Jäteastiatyypit

Säännökseen esitetään lisättäväksi että, mikäli kiinteistön haltija ei itse tilaa jäteastioita, mutta kyseessä on jätehuoltomääräysten mukaisesti kunnan

järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liitettävä kiinteistö, kunnallinen jäteyhtiö toimittaa kiinteistölle jäteastiat suhteuttaen niiden koon kiinteistöllä syntyvään jätemäärään, keräyspaikan kokoon ja määräysten mukaisiin mahdollisiin tyhjennysväleihin. Jos kiinteistön haltija ei muuta ilmoita, omakotitaloille toimitetaan biojätteen ja sekajätteen keräykseen pienin mahdollinen jäteastia (140 litraa) ja lähtökohtaisesti jäteastia tyhjennetään pisimmän mahdollisen tyhjennysvälin mukaisesti. Tällä tavoin jätemaksut pysyvät mahdollisimman pieninä. Mikäli ilmenee, ettei jäteastiatilavuus ole riittävä, tyhjennysväliä tiennetään. Taloyhtiöille jäteastiat toimitetaan niin, että otetaan huomioon asuntomäärä ja asukkaiden määrä sekä keräyspaikan koko. Biojätteelle toimitetaan 140-240 litran jäteastia, sekajätteen sekä muovi- ja kartonkipakkausten keräykseen 240-660 litran jäteastia sekä lasipakkauksille ja metallille 140-360 litran jäteastia.

Jäteastioiden täyttäminen

Voimassa olevissa jätehuoltomääräyksissä on säännelty käsin siirrettävään jäteastiaan laitettavan jätteen enimmäispainorajat. Säännöksestä esitetään poistettavan painorajat, sillä jäteastioita ei punnita, joten sääntely ei ole painorajoja koskien looginen. Lisäksi painorajaa ei voida tarkasti seurata ja dokumentoida. Määräykseen jätetään sääntely siitä, ettei jäteastiaa saa täyttää siten, että sen paino aiheuttaa työturvallisuusriskin. Perustelumuistioon on enimmäispainoraja sisällytetty ohjeellisena. Lisäksi jätteiden tulisi aina mahtua jäteastioihin. Jätehuoltomääräykseen tarkennetaan sitä, että jätteet on laitettava jäteastiaan siten, että kannen saa suljettua ja jäteastian ulkopuolelle jätettä saa jättää vain poikkeuksellisesti.

Jätteiden keräys ja kuljetus

Perustelumuistioon on päivitetty jäteauton ajoväyliä koskevat metrimääräiset ohjeistukset vastaamaan Rakennusteollisuuden ohjekorttia RT 103638 "Asuinkiinteistöjen jätehuolto" (9/2023). Lisäksi on lisätty että jätteenkuljettajan ei tarvitse lähteä selvittämään esteiden pois saantia, mikäli jäteastian tyhjennys on estynyt esimerkiksi väärin pysäköidyn ajoneuvon vuoksi. Lisäyksellä sujuvoitetaan jäteastioiden tyhjennyksiä.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitteita inspiroiva Iisalmi ja ihana Iisalmi. Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään. Päätös on pitkävaikutteinen ja strategian mukainen ja sillä on myönteinen vaikutus ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin. Päätöksellä on myönteisiä ilmastovaikutuksia sekä erityisiä vaikutuksia yritysten toimintaan.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Lausuntopyyntö jäsenkunnille, kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle, kunnalliselle jäteyhtiölle
Ilmoitus paikallislehtiin
Toiminta-alueen kuntien kirjaamot / nähtäville
Mielipiteen ilmaisumahdollisuudesta ilmoittaminen alueen jätteenkuljetusyrityksille, alueen suurimmille vuokrataloyhtiöille sekä alueen omakotiyhdistyksille

Liitteet

Päivitettyjen jätehuoltomääräysten luonnos
Päivitettyjen jätehuoltomääräysten perustelujen luonnos
Jätehuoltolautakunnan vahvistamat taajamakartta rajaukset